

Předpokládané náklady členských zdravotních pojišťoven na léčiva hrazená ze zdravotního pojištění v letech 2016 a 2017

Léčiva hrazená zdravotními pojišťovnami se dají rozdělit do 3 větších skupin. Jedná se o přípravky předepisované na recept, který si odnáší pacient do lékárny a přípravky předepisované na žádanky, které dostane pacient přímo u lékaře. Na žádanky se předepisují zvláště účtované přípravky podávané injekcí (parenterálně) a při diagnostice, a přípravky používané na pracovištích se zvláštní smlouvou se zdravotní pojišťovnou. Poslední uvedená kategorie představuje nákladná léčiva, především biologickou léčbu a imunoterapii.

V roce 2014 byla snížena DPH na léky z 15% na 10%. I přes pokles DPH však pokračoval trend navyšování celkových nákladů na celý segment léků. Mezi lety 2013 a 2014 tak došlo k navýšení nákladů na celý segment o 1,5 mld. Kč, navýšení mezi 2014 a 2015 představovalo i přes snížení DPH nárůst o 0,5 mld. Kč. Tyto mimořádné úspory však již v roce 2016 ani 2017 nelze očekávat.

Největší položkou nákladů na léčiva jsou léky předepisované na recept. Činí 70-75% celkových nákladů. Tyto náklady se každoročně zvyšují v důsledku stárnutí naší populace i nově zaváděnými léky. To, že dosud rostou jen o jednotky procent, bylo díky mimořádným vlivům a díky revizi úhrad, využíváním pozitivních listů zdravotních pojišťoven a tlakem na cenu v konkurenčním prostředí. Zvláště účtované injekční a diagnostické přípravky představují nejmenší podíl (do 5% všech nákladů na léky), který v průběhu monitorovaného prakticky neroste.

Již několik let je však největší nárůst nákladů u tzv. centrových léčiv, tj. nákladné terapie, která je poskytována jen na pracovištích specializovaných center se zvláštní smlouvou se zdravotní pojišťovnou. Zejména v této skupině přibývá nových přípravků, přibývá indikací u již hrazených přípravků, a tím i pacientů, kteří mohou mít z takové léčby užitek. Náklady v této skupině každoročně stoupají o desítky procent a stovky miliónů korun. Tento segment roste nejdynamičtěji ze všech lékových segmentů. Vzhledem k plánovanému vstupu nových léčiv a rozšiřování léčby očekáváme, že tato skupina bude významně nákladově v letech 2016 a 2017 narůstat.

Celkové náklady na léky pro členské pojišťovny v roce 2015 činily v roce 2015 21,3 mld. Kč, v roce 2016 odhaduje SZP ČR náklady ve výši 22,7 mld. Kč a pro rok 2017 nejméně 24,3 mld. Kč. Jde o odhad spíše konzervativnější, např. u centrových léčiv může vlivem vstupu dalších léčiv do úhrad dojít i k většímu nárůstu, než odpovídá dosavadnímu trendu.

Mgr. Kateřina Podrazilová, Ph.D.
předsedkyně Lékové komise Svazu zdravotních pojišťoven ČR

